

UYGULAMA TALİMATI

1. KIRSALDA BEREKET KÜÇÜKBAŞA DESTEK PROJESİ KRİTER VE BAŞVURU ŞARTLARI

Tarım ve Orman Bakanlığı, küçükbaş hayvan varlığını artırmak, kırsal üretimi güçlendirmek ve hayvancılıkta sürdürülebilirliği desteklemek, gençler ve kadınların üretime daha fazla katılımı ve meraya dayalı üretimi daha karlı hale getirmek amacıyla “Kırsalda Bereket Küçükbaşa Destek Projesi”ni hayata geçiriyor. Proje kapsamında, Hayvancılık Genel Müdürlüğü (HAYGEM) koordinasyonunda Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü’ne (TİGEM) ait küçükbaş hayvanlar üreticilere verilecektir.

A- PROJENİN AMACI:

Ülkemizde küçükbaş üretimi yapan işletme sayısını ve anaç hayvan sayısını artırarak daha fazla materyalin ülkemiz kaynakları ile karşılanması, böylece kırmızı et arzında sürdürülebilirliği ve yeterliliği sağlamak amaçlanmaktadır.

B- PROJEYE BAŞVURU ŞARTLARI:

1. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler,
2. Projeye işletmesi olan veya olmayan herkes başvurabilir. Hâlihazırda küçükbaş yetiştiriciliği yapanlarda 31.12.2025 tarihli alınan TÜRKVET yedeğine göre en fazla 105 dişi anaç (450 gün ve üzeri yaştaki) küçükbaş hayvan olma şartı aranır. İşletmesi olmadığı halde başvuruda bulunan ve hak sahibi olan kişiler, kendilerine TİGEM tarafından hayvan alımı ile ilgili bilgilendirme yapıldıktan sonra 5 iş günü içerisinde başvuruda buldukları yerde işletme açmak zorundadır.
3. Başvuru esnasında TÜRKVET’de işletme kaydı olmayan gerçek kişiler, işletme kaydı aranmaksızın başvuru yapabileceklerdir. Bu kişilerin verileri T. C. Kimlik Numaraları ile başvuru sistemine kayıt yapılacaktır. Bu başvuru sahipleri hak sahibi olmaları ve TİGEM tarafından yapılan duyurularda isminin bulunması durumunda başvuruda bulunduğu İl/İlçede, ilgili kurumlar ile imzalanan protokolde belirlenen sürede, uygun kapasitede, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında, Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği / Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği / Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi’ne uygun olarak işletme açma/kirama/devir yöntemiyle TÜRKVET’e kayıtlı işletme sahibi olması gerekmektedir. İlgili kurumlar ile imzalanan protokolde belirlenen süre içerisinde istenilen şartları sağlayamayan yetiştiricilerin hak sahipliği sona erecektir.
4. Her yetiştirici yalnızca 1 (bir) işletmesi için başvuru yapabilecektir. Proje kapsamında temin ettiği hayvanlara başvuru yaptığı işletmede / işletmeyi açacağını beyan ettiği il/ilçe/köyde ki işletmesinde bakmak zorundadır. Kendi adına başka bir işletmesi dahi olsa mücbir sebepler dışında işletme değişikliği yapamayacaktır.
5. Aynı haneden sadece 1 (bir) yetiştirici başvuru yapabilir.
6. Proje başvuruları başvuru sahibinin işletmesinin bulunduğu yerdeki il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerine başvuru sahibince veya noter onaylı vekili tarafından yapılacaktır.
7. Başvuru esnasında ikamet belgesi aranmaz. Ancak hak sahipliği kazanıldıktan sonra ikametgâh zorunluluğu bulunmaktadır. Hak sahipliği kazandıktan sonra ikametgâh belgesini ilgili kuruma ibraz etmelidir. (TİGEM, İl/ilçe Tarım ve Orman Müdürlükleri) Hak sahibi başvuru yaptığı işletmenin bulunduğu / işletme açacağını beyan ettiği il/ilçe de ikamet etmek zorundadır.

8. Yeni, devir veya kiralama ile işletme açılması vb. işlemler 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında, Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği / Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği / Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi'ne uygun olarak yapılacaktır. Banka tarafından istenecek evraklar bu kapsama girmemektedir.
9. Projeye kiralık işletme ile başvuracaklarda noter onaylı en az 3 (üç) yıllık kira sözleşmesi aranır. Eski kira sözleşmesi ile açılan işletmeler için yeni noter onaylı kira sözleşmesi istenmez, ancak kiralama süresi proje süresini karşılamalıdır.
10. Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personeller, tüzel kişilikler, on sekiz yaşından küçükler ve 5488 sayılı Tarım Kanunu kapsamında cezalandırılmış olanlar bu projeye başvuramaz.
11. Kamu kurumlarına atama aşamasında olan hak sahipleri banka kredi işlemleri tamamlanmadan önce / nakit olarak hayvan bedelini yatırmadan önce ataması yapıldı ise hak sahipliği sona erecek, bu işlemler tamamlandıktan sonra ataması yapılmadı ise hayvanlarını teslim alabilecek ve 2 yıl boyunca hayvanlarını satamayacaktır. Hak kazandığı 12 (on iki) ay boyunca alacağı üretim desteği (aylık hayvan başı 150 TL) memur olarak atandığı ayda ve sonrasında kendisine ödenmez. Memuriyete başlama tarihini İl/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne bildirmek zorundadır.
12. Uzman eller ve genç çiftçi projesinden yararlanan üreticilerin kendileri bu projeye başvuramazlar.
13. Kırsalda Bereket Hayvancılığa Destek Projesinde asil hak sahibi olarak TİGEM listesinde yer alan yetiştiriciler (Ek-1 dilekçesi verenler) hayvanını teslim almış olsun veya olmasın bu projeye başvuramazlar.
14. Kırsalda Bereket Hayvancılığa Destek Projesinden hayvan temin etmemiş olan yedek hak sahipleri bu projeye başvuru yapabileceklerdir. İki projeden birinde hayvan almak için TİGEM tarafından çağrıda bulunulduğunda diğer projedeki hak sahipliğinden feragat etmek zorundadır.
15. Yetiştiriciler bu projeden yalnızca bir kez yararlandırılır.
16. TÜRKVET kayıt sisteminde büyükbaş işletme sahibi olup aile işletmesi statüsü dışında olan yetiştiriciler (1-20 baş üstü sığır + manda) projeye başvuramaz.
17. Kapasite Raporu; TİGEM tarafından hak sahiplerine duyuru yaptığında hak sahiplerinin kredi başvurusu için bankaya müracaat ettiğinde ilgili il/ilçe tarım müdürlüğünden alınarak bankaya teslim edilmesi, hak sahibinin peşin ödeme yöntemini tercih etmesi durumunda hayvanlarını teslim alacağı TİGEM işletmesine teslim etmesi gerekmektedir. Küçükbaş işletme kapasitesi; 13 (on üç) ay ve üzeri 95 dişi, 13 (on üç) ay ve üzeri 5 erkek, 0-6 aylık 100 Kuzu/Oğlak ve mevcut hayvanlarına yetecek kadar işletme kapasitesi olmalıdır.

C- BAŞVURU YERİ VE ŞEKLİ:

1. Başvurular il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerine Hayvancılık Genel Müdürlüğüne belirlenen takvim çerçevesinde (Ek1) formu ve ekleri ile yapılır.
2. Başvurular 01.04.2026 tarihinde başlayıp, 30.04.2026 mesai bitiminde sona erer.

3. Başvuru sahibi, il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne verdiği bilgi ve belgelerin doğru olduğunu, yanıltıcı bilgi vermediğini, uygulayacağı projeye esas iş planını kendisinin hazırladığını kabul ve taahhüt eder.
4. Başvuru sırasında değerlendirme formu (Ek 2) doldurulur. Formda beyan ettiği bilgileri doğrulayıcı belgeler / Ek 1'in ekleri başvuru sahibince il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerine verilir.
5. Başvuruların Bakanlık yazılım sistemine giriş işlemleri ve belgelerin sisteme yüklenmesi il/ilçe müdürlüklerince yapılacaktır.
6. Başvuru süresi sonunda tüm girişlerin bitmesine müteakip il/ilçe başvuru listeleri alınarak 05-12/05/2026 askıya çıkarılır, itiraz değerlendirme süreci sonunda il müdürlüklerine listeler gönderilir.
7. İl müdürlükleri belirtilen takvim doğrultusunda ildeki başvuru listesini alarak HAYGEM'e gönderir.
8. HAYGEM tarafından ülke genelinde yapılan başvurular örnekleme metodu ile incelenir, inceleme neticesinde gerekli işlemler yapılır, il bazında puan sırasına göre listelenerek TİGEM'e gönderilir.
9. TİGEM tarafından hak sahibi kişilere gerekli duyurular yapılarak iş ve işlemler yürütülür.

Ç- BAŞVURU ESNASINDA İSTENEN BELGELER

1. Başvuru Dilekçesi (EK-1), Başvuru Formu (EK-2)
2. Nüfus Cüzdanı fotokopisi
3. Varsa Veteriner Hekim / Ziraat Mühendisi/Gıda Mühendisi diploma veya çıkış belgesi fotokopisi
4. Varsa Gazi (kendisi) / engelli (kendisi) / birinci derece şehit yakını (annesi, babası, eşi, çocuğu,) olduğuna dair belge.
5. Varsa Birinci Derece Tarımsal Amaçlı Örgüt Üyeliği Belgesi
<https://www.tarimorman.gov.tr/Duyuru/2455/Birinci-Derece-Tarimsal-Orgut-Belgesi-Almaya-Hak-Kazanan-Orgutler-Hakkinda-Duyuru>
6. Varsa başvuru sahibinin küçükbaş hayvancılık ile ilgili Eğitim Belgesi/Sertifika/Diploma.
  - 6.1. Bu belge/sertifika Bakanlığın MEB, İŞKUR, KOSGEB (KOSGEB girişimcilik belgesi hariç) ile birlikte düzenlediği küçükbaş hayvancılık konusunda alınmış olan eğitim sertifikası, mesleki yeterlilik belgesi geçerlidir.
  - 6.2. Üniversite/ Yüksekokullardan diploma veya çıkış belgesi, Üniversitelerin açmış olduğu kurs sonucu verilen belge/sertifika geçerli olmayıp, bu kurumlardan alınan diploma veya çıkış belgesi geçerlidir.
  - 6.3. Mesleki yeterlilik belgesi, yetki alınmış tarımsal amaçlı örgütlerden veya yetkili kurumdan alınmış olmalıdır.
  - 6.4. Bakanlığımızın Tarım Akademisinden alınan küçükbaş hayvancılık konusundaki katılım belgesi/sertifika geçerlidir.
  - 6.5. Tarım ve veteriner meslek liselerinden mezun olanların mezuniyet belgeleri geçerlidir.

D- BAŞVURULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

1. Başvurular ve ekindeki belgeler il/ilçe müdürlüklerince Bakanlık yazılım sistemine kaydedilir.
2. İlçe müdürlüklerince Bakanlık yazılım sistemine kaydedilen listeler onaylanarak il müdürlüklerine gönderilir. İl müdürlükleri Bakanlık yazılım sisteminden alınan il listelerini onaylayarak HAYGEM'e gönderir.
3. HAYGEM tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde başvuru esnasında teslim edilen belgeler ve sistemler üzerinden alınan veriler doğrultusunda 100 (yüz) üzerinden puanlama yapılarak kişi puanları belirlenir.
4. Tüm ülkede yapılan başvurular için il bazında puan sıralaması yapılarak TİGEM'e gönderilir.
5. Projedeki hak sahibi isim listeleri, dağıtılacak hayvan sayısı, hayvan ırkı ve projenin yıllık bütçesi başvuru sayıları göz önüne alınarak HAYGEM ve TİGEM tarafından belirlenir.
6. Puanların eşit olması halinde başvuru sahibi aşağıdaki sıraya göre önceliklendirilir.
  - 6.1. Kadın olması,
  - 6.2. Doğum tarihine göre daha genç olması,
  - 6.3. İşletmenin açılış tarihinin önce olması.
  - 6.4. e-belge sistemine göre başvuru tarihi ve saati daha erken olması.
7. Başvuru sahibinin yaş hesaplamasında 31.12.2025 tarihi itibari ile doldurmuş olduğu yaş esas alınacaktır. Genç kriterinden yararlanmak için 31.12.2025 tarihi itibarı ile 41(kırk bir) yaşından gün almamış olması gerekmektedir.
8. Başvuru sahiplerinin; 31.12.2025 tarihinde alınan TÜRKVET yedeğindeki mevcudunda toplam anaç koyun / keçi sayısı 1-100 baş hayvan varlığına sahip işletmeler (450 gün ve üzeri yaştaki koyun ve keçi) aile işletmesi olarak değerlendirilir ve puan verilir.
9. Proje kapsamında hak sahibi olan kişilere 95 baş dişi ve 5 baş erkek küçükbaş hayvan; ırkı, fiyatı ve teslimat yeri TİGEM tarafından belirlenerek hak sahiplerine duyurulur.
10. TİGEM tarafından hak sahiplerine dağıtım yapılanlara ait listeler Hayvancılık Genel Müdürlüğüne, Ziraat Bankasına ve ilgili İl Müdürlüğüne bildirilir.
11. Başvuru sahibinin beyan ettiği evrakların gerçeğe aykırı olması ve/veya yanlış, eksik olması halinde başvuru değerlendirilmeye alınmaz.
12. TİGEM ve HAYGEM tarafından her il için belirlenen ırklar haricindeki hayvan ırkı talepleri değerlendirmeye alınmayacaktır.

E- PROJENİN SÜRESİ:

Bakanlığımız tarafından açıklanan Hayvancılık yol haritasının 2024-2028 hedefleri ve eylemleri kapsamında proje devam edecektir. Proje süresince proje başvuru tarih ve şartları HAYGEM tarafından belirlenerek duyurulacaktır. Projeden yararlanacak olan hak sahiplerine hayvan tesliminden sonraki ilk ay başlamak üzere 12 (on iki) ay boyunca 3 (üç) ayda bir bakım besleme gideri bedeli denetimlerde tespit edilen hayvan sayısı üzerinden TİGEM tarafından ödenecektir.

F- İŞ AKIŞ ŞEMASI

1. HAYGEM Tarafından belirlenen takvim çerçevesinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerine başvuru yapılacaktır. (Başvuru başlangıç tarihi **01.04.2026**)

2. İl/ilçe tarım ve orman müdürlüklerine son başvuru tarihi 30.04.2026 mesai bitimidir.
3. Başvuruların Bakanlık yazılım sistemine girişleri il/ilçe müdürlüklerince 30.04.2026 mesai bitimine kadar tamamlanması gerekir.
4. Başvurular il/ilçe müdürlüklerince sisteme kayıt sonrası oluşturulan listeler 05-12.05.2026 tarihleri arasında askıya çıkılır ve askıdan indirilir, 05-15.05.2026 sürecince yapılan itirazlar değerlendirilir, eksik veya hatalı girişler il/ilçe müdürlüklerince düzeltilir. 18.05.2026 tarihinde listeler onaylanarak il müdürlüklerine gönderilir.
5. İl müdürlükleri Bakanlık yazılım sisteminden alınan il listesini onaylayarak 20.05.2026 tarihine kadar HAYGEM'e gönderir. HAYGEM tarafından ülke genelinde yapılan başvurular örnekleme metodu ile incelenir, inceleme neticesinde gerekli işlemler yapılır.
6. Ülke genelinde yapılan ve il müdürlükleri tarafından iletilen listeler HAYGEM tarafından puan sıralaması yapılarak 29.05.2026 tarihine kadar TİGEM'e gönderilir.
7. TİGEM tarafından puan sırasına göre hak sahipleri bilgilendirilerek, hayvan teslim edilmesine yönelik işlemler başlatılır.
8. Hayvanların tesliminden sonraki ay başlamak üzere ilk yıl 3 (üç) ayda bir, ikinci yıl 6 (altı) ayda bir, ayın ilk haftası il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince yerinde kontroller yapılarak denetim formu doldurulur.
9. İl ve ilçe müdürlüklerince 3 (üç) ayda bir hak sahiplerinin işletmelerinde yapılan kontrollere göre hazırlanacak onaylı icmaller il müdürlüğüne gönderilir. İl müdürlükleri onaylı icmal ilgili ayın ikinci haftasında HAYGEM'e gönderir.
10. HAYGEM tarafından il müdürlüklerinden gelen icmaller toplu olarak TİGEM'e gönderilir. TİGEM tarafından hak sahiplerine aylık bakım besleme gideri bedeli 1 (bir) yıl boyunca 3 (üç) ayda bir ödenir.

G- PROJE FİNANSMANI:

- 1- Proje kapsamında hak sahibi olan kişilere 95 (doksan beş) dişi ve 5 (beş) erkek küçükbaş hayvan TİGEM tarafından temin edilecektir.
- 2- Projede hak kazanan kişiler Ziraat Bankası Temel Hayvancılık Kredisi kullanabilecektir. Bu süreç hak sahiplerine TİGEM tarafından duyuru yapılmasına müteakip olarak Ziraat Bankası tarafından değerlendirilecektir.
- 3- Proje kapsamında teslim edilecek dişi ve erkek küçükbaş hayvan fiyatları, hayvanların teslim tarihindeki TİGEM'in sayfasında bu projeye mahsusen yayınlanan satış fiyatları üzerinden gerçekleşecek ve hak sahipleri hayvan bedellerini peşin veya kredi ile ödeyebilecektir.
- 4- Hak sahiplerinin hayvanlarının 1 (bir) yıllık TARSİM sigortaları TİGEM tarafından karşılanacaktır.
- 5- Projede TİGEM ile yetiştirici arasında yapılacak sözleşmeye istinaden 3 (üç) ayda bir ayın ilk haftasında, HAYGEM tarafından verilecek talimat doğrultusunda tarım il/ilçe müdürlüğü tarafından hayvanlar kontrol edilecek ve denetimlerde tespit edilen hayvanlar için olacak şekilde TİGEM tarafından ödenecek olan bakım ve besleme gideri bedeline esas hazırlanan icmaller 3 (üç) ayda bir ayın ikinci haftasında HAYGEM'e gönderilecektir.
- 6- HAYGEM tarafından ülkedeki tüm hak sahiplerine ait ve denetimlerde tespit edilen hayvanlar için oluşturulan icmal TİGEM'e gönderilecek ve hayvan tesliminden sonraki ayda başlamak üzere, 12

(on iki) ay boyunca, 3 (üç) ayda bir hayvan başına 150 TL olacak şekilde toplamda 450 TL bakım ve besleme gideri bedeli ödemesi ilgili ayda yine TİGEM tarafından yapılacaktır.

H- DİĞER HUSUSLAR

- 1- Kapasite Raporu: Küçükbaş hayvanlar için TÜRKVET sisteminden alınacak belgedir.
- 2- Engelli Durumunu gösterir belge süreli ise başvuru tarihindeki geçerliliği aranacaktır.
- 3- Proje başvuruları için güncel döner sermaye ücreti alınacaktır.
- 4- Proje başvuruları başvuru sahibinin işletmesinin bulunduğu / hak sahibi olduğu takdirde işletme açmayı planladığı yerdeki il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerine başvuru sahibince veya noter onaylı vekili tarafından yapılacaktır.
- 5- Hak sahibince alınan hayvanların Bakanlık Kayıt Sistemine (TÜRKVET) işletmesi adına kaydedildiği tarih itibariyle 2 (iki) yıl boyunca mücbir sebep dışında satılmayacaktır. Kendi adına başka bir işletmesi dahi olsa mücbir sebepler dışında işletme değişikliği yapamayacaktır bu konuda HAYGEM yetkilidir. Hayvanların tesliminden sonra ilk 12 (on iki) ay, 3 (üç) aylık 4(dört) dönem halinde kontroller yapılacak olup sonraki 12 (on iki) ay ise 6 (altı) aylık 2 (iki) dönem halinde kontrolleri yapılacaktır. 2 (iki) yıl içerisinde mücbir sebep dışında satılması durumunda vermiş olduğu taahhünamedeki işlemler yapılacaktır.
- 6- Ölen veya mücbir sebeplerden dolayı kesilen hayvanların yerine yenisinin alınma şartı bulunmamaktadır. Ancak işletmede il/ilçe tarım müdürlüğü tarafından tespit edilen hayvan başına aylık olarak 150 TL bakım ve besleme gideri bedeli ödenecektir.
- 7- Hak sahibi TİGEM işletmelerinden alacağı hayvanlar için HAYGEM tarafından düzenlenen Taahhütname, hak sahibi kişilerden noter onaylı olarak, hayvan teslimi sırasında dağıtımın yapıldığı TİGEM işletmesine teslim edilir.
- 8- Trakya bölgesi ari bölge olduğundan bu bölgeye teslimi yapılan hayvanların tesliminde meri mevzuat hükümleri uygulanacaktır.